

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 6C/101/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815200308
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ing. Judita Gabonaiová Hrenčuková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2015:7815200308.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou Mgr. Ing. Juditou Gabonaiovou Hrenčukovou, v právnej veci žalobcu Quantum Credit, a.s. so sídlom Bratislava, Ružová dolina 25, IČO:47 248 980, právne zastúpený PERSPECTA Legal, s.r.o., Ružová dolina 25, Bratislava, IČO:36 668 745 proti žalovanému U. L.Í., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, H., o zaplatenie 248,95 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

U r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Dodatku k Zmluve o pripojení Fix zo dňa 24.02.2010, uvedená v bode 3 Dodatku, podľa ktorej: "V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c), v bode 2 tohto Dodatku alebo v článku 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v článku 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany Podniku, je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č.1 tohto Dodatku. V prípade žiadosti Účastníka o vypojenie SIM karty z prevádzky v zmysle bodu 2 tohto Dodatku je zmluvná pokuta podľa predchádzajúcej vety splatná okamihom doručenia žiadosti o vypojenie SIM karty z prevádzky Podniku." j e n e p r i j a t e ľ n á zmluvná podmienka.

Súd žalobu žalobcu z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 248,95 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne zo sumy 248,95 Eur od 26.01.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Žalobu odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469, so sídlom Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2013 postúpila na žalobcu pohľadávku voči žalovanému v žalovanej výške.

Poukázal na skutočnosť, že žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. Zmluvu o pripojení Fix zo dňa 18.12.2009, predmetom ktorej bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb, program Fix 12, vrátane Dodatku, predmetom ktorého bolo poskytnutie zľavy na využívané služby alebo zariadenie / mobilný telefón Samsung S5230 v lehote viazanosti 24 mesiacov. Na základe zmluvy poskytoval právny predchodca žalobcu - spoločnosť Slovak Telekom, a.s. žalovanému plnenie riadne a včas. Žalovaný faktúry do dnešného dňa neuhradil, čím porušil zmluvnú povinnosť, z čoho mu následne vyplýva povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu. Právny predchodca žalobcu preto žalovanému vystavil faktúru č. 7200112978 na sumu 248,95 Eur, ktorá bola splatná dňa 25.01.2012,

pričom žalovaný nevykonal žiadnu, ani čiastočnú úhradu pohľadávky. Nezaplatením faktúry v lehote splatnosti riadne a včas sa žalovaný dostal vo vzťahu k žalobcovi v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka do omeškania, a preto si žalobca uplatnil úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške podľa platných právnych predpisov od 26.01.2012 až do jej zaplatenia.

Po zistení, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 172 ods. 9 O.s.p., vo veci nebol vydaný platobný rozkaz.

Žalobca počas celého konania trval na podanej žalobe.

Žalovaný sa k podanej žalobe napriek výzve súdu a procesným poučeniam nevyjadril.

Podľa ust. § 115a ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len "Občiansky súdny poriadok"), pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa ust. § 200ea ods. 1, 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku:

(1) Ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

(2) Za drobné spory sa nepovažujú veci, ktoré sa týkajú

a) osobného stavu alebo spôsobilosti na právne úkony,

b) sociálneho zabezpečenia,

c) konania o preskúmanie rozhodnutí vydaných v rozhodcovskom konaní,

d) vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva manželov,

e) konania o dedičstve,

f) konania o určenie, zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti,

g) konkurzného konania a reštrukturalizačného konania,

h) sporov z pracovných vzťahov a obdobných pracovnoprávných vzťahov,

i) ochrany osobnosti.

(3) Ak je predmetom konania iba príslušenstvo pohľadávky, ktorého hodnota neprevyšuje sumu podľa odseku 1, konanie sa považuje za drobný spor.

Keďže sa v danom prípade jedná o pohľadávku vo výške 248,95 Eur, teda drobný spor, súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania.

Súd sa v konaní oboznámil s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovné:

Zo Zmluvy o pripojení Fix zo dňa 18.12.2009 (ďalej len "Zmluva o pripojení") a Dodatku k Zmluve o pripojení Fix zo dňa 18.12.2009 (ďalej len "Dodatok") vyplýva, že Zmluva o pripojení bola uzavretá medzi právny predchodcom žalobcu - spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. - a žalovaným, vrátane Dodatku,

ktorého obsahom bol dohodnutý program služieb Fix 12, odpredaný mobilný telefón Samsung S5230 za 1,00 Eur s dobou viazanosti 24 mesiacov a so zmluvnou pokutou 248,95 Eur.

Z faktúry č. 7200112978 zo dňa 08.01.2012, splatnej dňa 25.01.2012, vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 248,95 Eur z titulu zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, a preto ju zamietol.

Podľa ust. § 544 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení, t.j. v znení účinnom v čase uzavretia Zmluvy o pripojení a Dodatku (ďalej len "Občiansky zákonník"):

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa ust. § 545a Občianskeho zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/26/2012 zo dňa 23.05.2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 16Co/32/2012-46 zo dňa 15.03.2012.

Podľa ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 smernice sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (bod 50 uznesenia Súdneho dvora č. C-76/10 vo veci POHOTOVOSTĚ / Korčkovská), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súdom ako orgán členského štátu Európskej únie je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Podľa § 153 ods. 3 a 4 Občianskeho súdneho poriadku:

(3) Súdom môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

(4) Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Zmluvné podmienky uvedené v bode 3 Dodatku zo dňa 18.12.2009 sú neprijateľnými podmienkami. Preto súd podľa § 153 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku uviedol neprijateľné zmluvné podmienky vo výroku rozsudku, nakoľko nepriznal žalobcovi požadované plnenie z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, a to zmluvnej pokuty.

Zmluvné podmienky dohodnuté v bode 3 Dodatku zo dňa 18.12.2009 sú pre rozpor s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka neplatné, pretože spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Zmluvné podmienky ohľadom zmluvnej pokuty, ktoré boli vyhlásené za neprijateľné, neboli individuálne dojednané, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti súdu, ktorý rieši stovky sporov, kde vystupuje žalobca alebo jeho právny predchodca a uplatňuje si právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Dodatky k zmluvám o pripojení sa líšia svojim obsahom len v údajoch o spotrebiteľovi, aktivovaných službách, type mobilného telefónu, kúpnej cene mobilného telefónu, dobe viazanosti a zmluvnej pokute. Tieto zmluvy sú formulárovými zmluvami, do ktorých sa údaje dopisujú. Žalobca v konaní nepreukázal, že by boli zmluvné podmienky individuálne dojednané.

Žalovaný ako spotrebiteľ sa Dodatkom k Zmluve o pripojení zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 248,95 Eur za akékoľvek porušenie povinností zo strany žalovaného, pričom nebola dohodnutá zmluvná pokuta pre právneho predchodcu žalobcu v prípade, že by on porušil ustanovenia zmluvy. Táto okolnosť spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch a jej neprijateľnosť, čo spôsobuje jej neplatnosť.

Dohodnutá zmluvná podmienka navyše zaväzuje žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu počas celej doby viazanosti, aj v tom prípade, ak by žalovaný porušil zmluvu hoci v posledný deň viazanosti. Zmluvná pokuta teda nebola odstupňovaná, ale mala sa uplatniť v plnej výške pri hocikakom porušení povinností a v hociktorom čase od uzavretia zmluvy do uplynutia 24 mesiacov. Takéto dojednanie je v rozpore s ustanoveniami § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Žalobca teda nemal právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 Eur, keďže si ju uplatňoval na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Súd nepopiera význam zmluvnej pokuty, avšak v konkrétnom prípade sa jednalo o formulárovú zmluvu, kde zmluvná pokuta bola zapracovaná v texte zmluvy a žalovaný nemohol ovplyvniť zmluvný vzťah v prípade, že sa rozhodol zmluvu uzavrieť. Zmluvná podmienka, a to zmluvná pokuta nebola individuálne dojednaná. Vzhľadom na to, že zmluvná pokuta postihovala žalovaného vždy pri porušení zmluvnej povinnosti bez ohľadu na časové hľadisko, takáto zmluvná podmienka bola neprijateľná, a preto nemohla byť poskytnutá ochrana žalobcovi v podobe priznania zmluvnej pokuty.

Zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody, je aj sankciou. Spôsob jej dojednania a jej výška však musí plne rešpektovať zásadu rovnosti právneho vzťahu ako aj princíp proporcionality. Právny predchodca žalobcu ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú dodávateľ žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých dodávateľ dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa. V štandardných formulárových zmluvách totiž dodávateľ pre spotrebiteľa v neprehľadnej, zložito formulovanej a miniatúrnymi písmenami písanej

forme zapracuje také zmluvné dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých dodávateľ predpokladá, že uniknú pozornosti spotrebiteľa.

Okrem toho súd dojednanie o zmluvnej pokute považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj preto, že dodávateľ na základe takto formulovaného dojednania zmluvnej pokuty (ak účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto Dodatku), môže od spotrebiteľa požadovať zmluvnú pokutu v dohodnutej výške za každé porušenie zmluvnej povinnosti, teda môže od spotrebiteľa žiadať niekoľkonásobok dohodnutej zmluvnej pokuty. Je nepochybné, že takéto zmluvné dojednanie vnáša do tohto právneho vzťahu neprímeranú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov tohto právneho vzťahu, a to na úkor spotrebiteľa. Zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán.

Súd pri zohľadnení všetkých týchto skutočností dospel k záveru, že dohoda účastníkov o zmluvnej pokute v Dodatku k Zmluve o pripojení je neprijateľná zmluvná podmienka, a preto je podľa ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

Súd ďalej konštatuje, že žalobca v konaní predložil faktúru zo dňa 08.01.2012, kde fakturoval zmluvnú pokutu vo výške 248,95 Eur. V konaní však žiadnym listinným dôkazom nepreukázal, že by žalovaný porušil zmluvné podmienky, a teda, že by nezotrval v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov, resp. že by neplatil poplatky za služby. Žalobca totiž o tom nepredložil žiadny listinný dôkaz. Aj z uvedených dôvodov bolo potrebné žalobu zamietnuť, nakoľko žalobca v konaní nepreukázal, že by mu vôbec vznikol nárok na zmluvnú pokutu.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Neúspešnému žalobcovi nevzniklo právo na náhradu trov konania a úspešný žalovaný si trovy konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie na Krajský súd v Košiciach cestou tunajšieho súdu do 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3 O.s.p./, uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba odvolacími dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2 O.s.p.. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak v horeuvedenej lehote účastníci konania nepodajú odvolanie proti rozhodnutiu, rozhodnutie nadobudne právoplatnosť a po uplynutí lehoty uvedenej vo výroku rozhodnutia sa stane vykonateľným. Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.